

Innledning

Dette er statistikk for omdisponering av dyrka og dyrkbar jord som følge av enkeltvedtak etter jordloven og regulering etter plan- og bygningsloven. Det vil si at omdisponering først blir registrert når kommuneplaner blir regulert.

Dyrkbar jord er ofte skogsmark og myrer som er vurdert å være dyrkbare.

Statistikken fra 1991 til 2004 er hentet fra kommunenes årlige rapporter til Fylkesmannen. Tallmaterialet ble i 2001 sendt til kommunene for kvalitetssikring. Da ble tallmaterialet oppdatert ved at en del av omdisponeringen som ikke var klassifisert etter formål tidligere, nå ble klassifisert etter hvilket formål jorda ble omdisponert til.

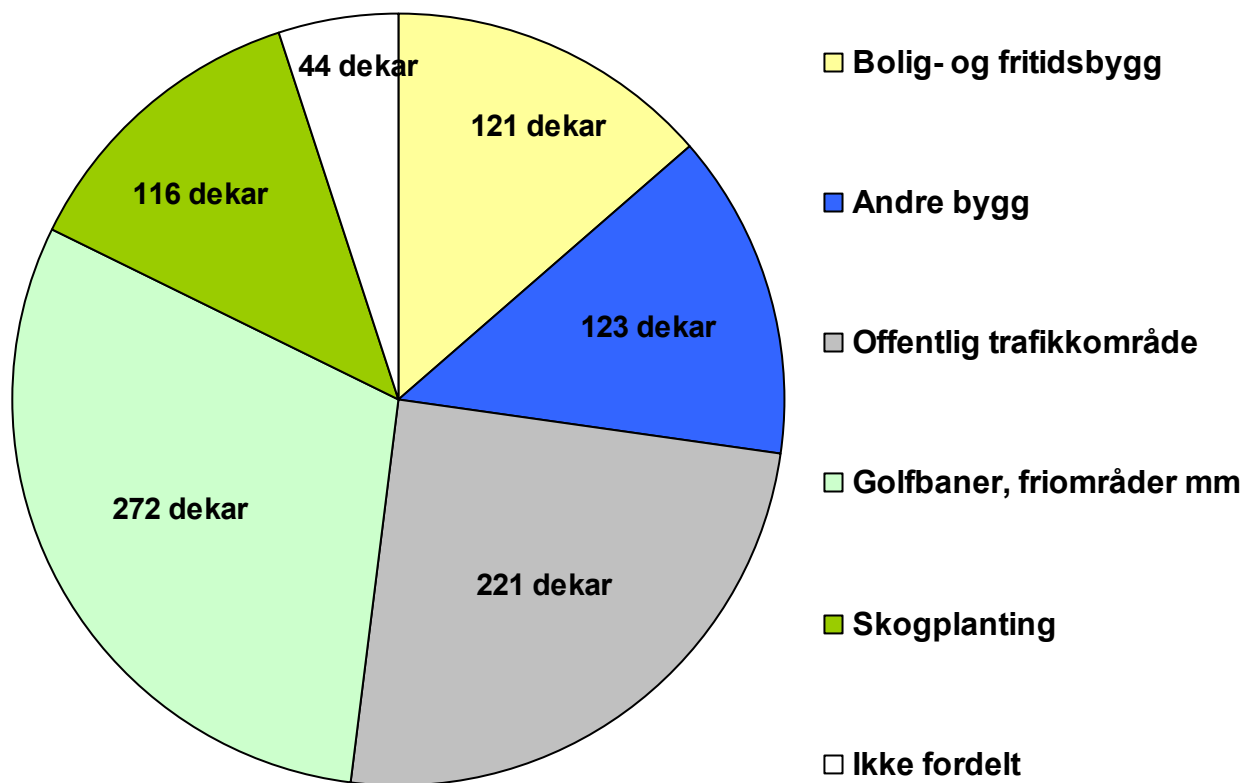
Statistikken for 2005 er hentet fra kommunenes rapportering i KOSTRA. Det er først fra dette året at rapporteringen i KOSTRA gjøres etter hvilket formål jorda omdisponeres til.

Tallmaterialet bak diagrammene finnes under "Tabeller" til høyre på nettsiden "Fakta om landbruket". Der finnes også flere tall for kommunene.

Tips: Klikk på "Bokmerke" til venstre i skjermbildet. Da får du oversikt over alle diagrammene.

Årlig omdisponering av dyrka og dyrkbar jord i Vestfold

(gj.snitt 1991 - 2005 ved enkeltvedtak etter jordloven og regulering etter plan- og bygningsloven)

Kommentar:

Årlig omdisponering i perioden har i snitt vært 897 dekar. Vel halvparten er varig bygget ned.

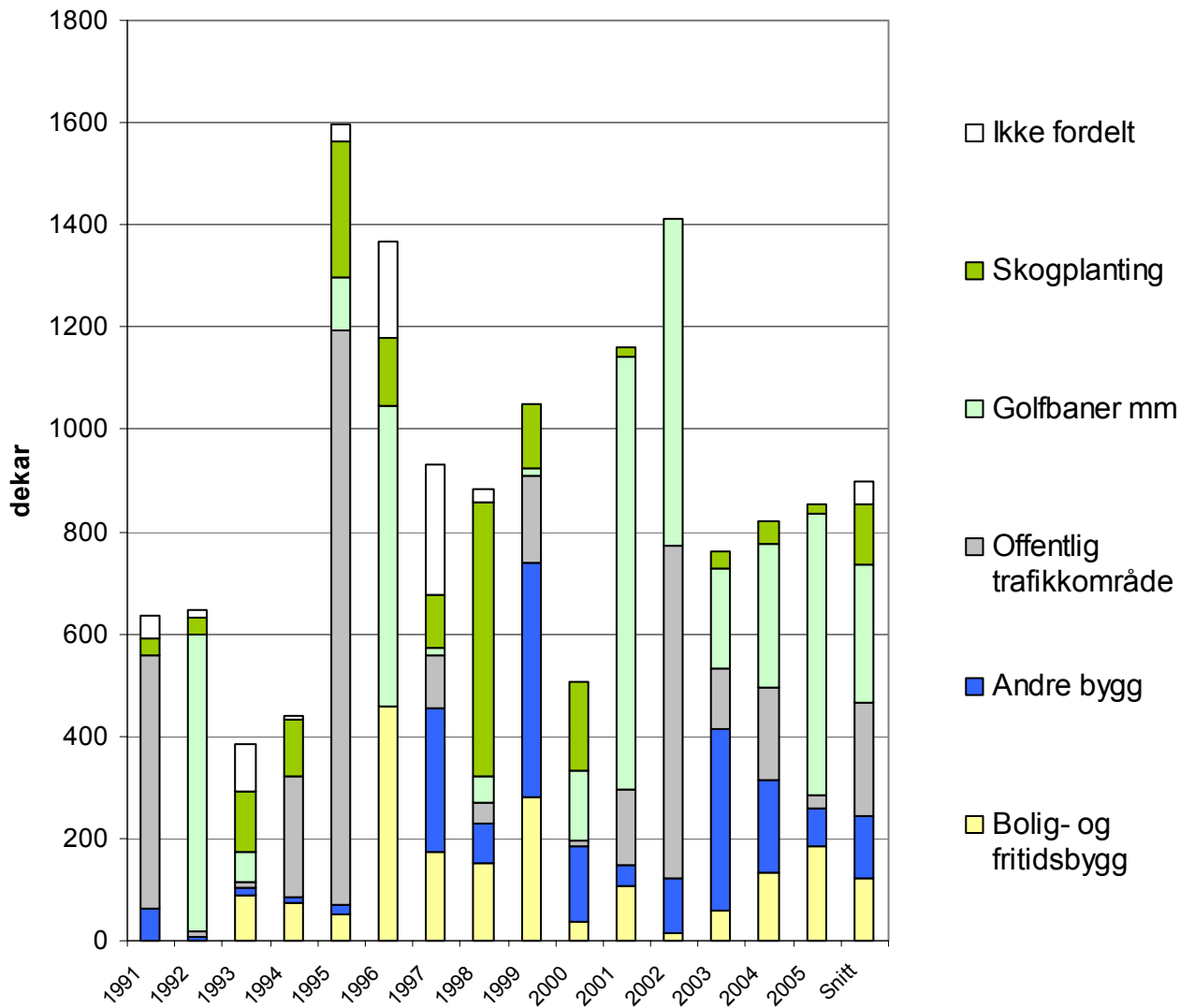
Det er naturlig å skille mellom det som blir permanent omdisponert "nedbygd" og arealer som kan tilbakeføres til landbruk som golfbaner, friområder og skogplanting. Det kan imidlertid være store kostnader ved en slik tilbakeføring.

Arealbehovene til ny E18 utgjør størstedelen av arealene til samferdsel.

Omdisponering til skogplanting er hovedsakelig juletreffelt.

Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord i Vestfold

(ved enkeltvedtak etter jordloven og regulering etter plan- bygningsloven)

Kommentar:

Omdisponering til bygg svinger noe og har en topp på slutten av 1990-tallet. Det ble da bygd mye på dyrka og dyrkbar jord i blant annet Tønsberg.

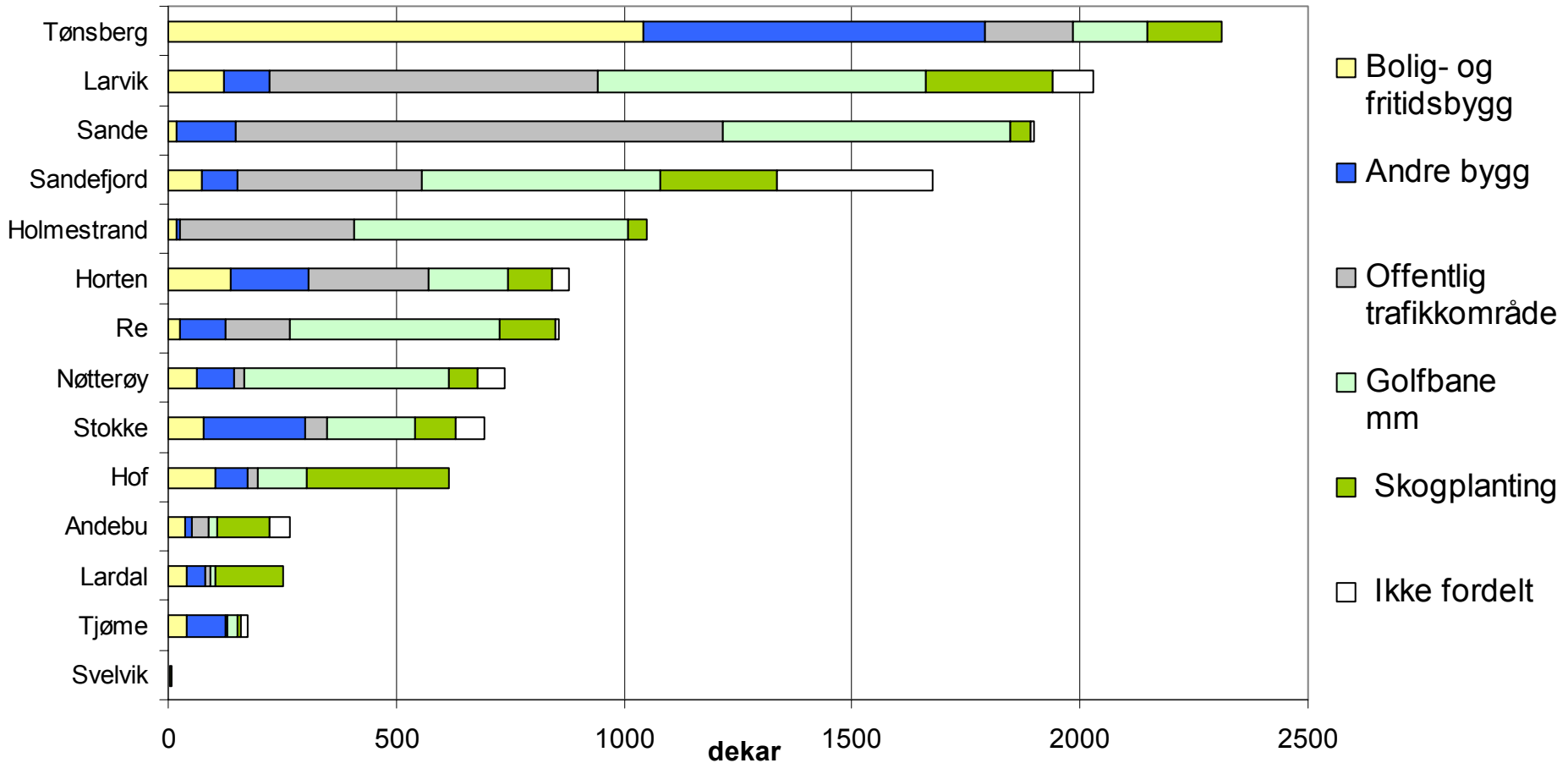
I 1995 er E18 i nordfylket årsaken til mye av omdisponeringen.

Videre ser en at nye arealer til golf tar mye areal enkelte år.

På 90-tallet ble det etablert en del juletreplantasjer på dyrka mark.

Omdisponert dyrka og dyrkbar jord i Vestfold 1991 - 2005

(ved enkeltvedtak etter jordloven og regulering etter plan- og bygningsloven)

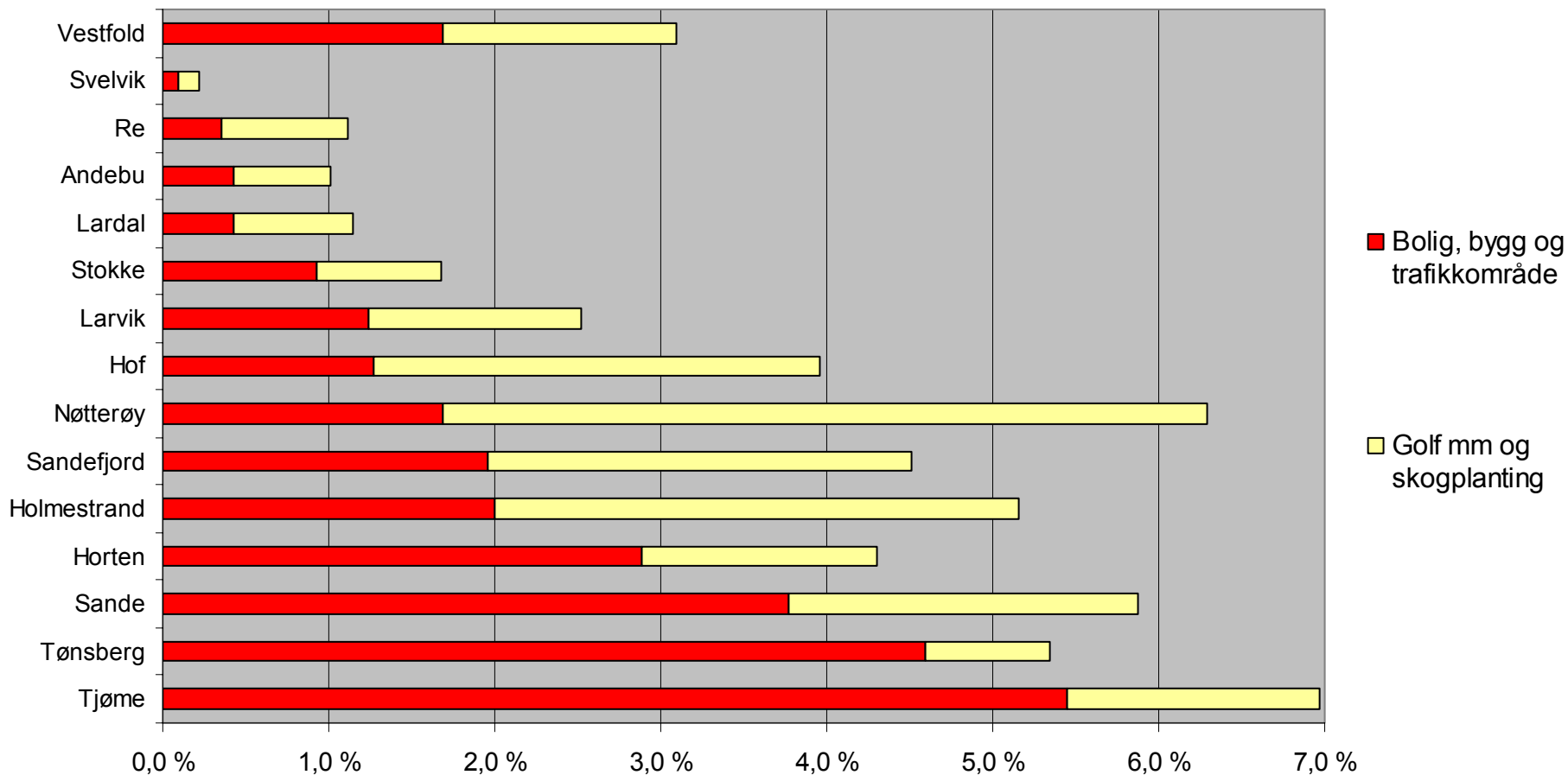
Kilde: Kostra (2005) og FMLA (1991-2004)

Kommentar: Det er klare forskjeller i antall dekar nedbygd areal i kommunene. Bykommunene har størst omdisponering. Tønsberg peker seg ut med nesten fire ganger så mye nedbygd dyrka og dyrkbart areal som neste kommune. Dette ser en igjen på forrige plansje i perioden 1996-1999.

En ser og at det i kommuner som blir berørt av store samferdselstiltak som E18 og jernbane, blir omdisponert store areal. Det er satt av store areal til golf i mange kommuner.

Andel av kommunens dyrka jord

(Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord 1991–2005 i forhold til kommunens dyrka areal ved enkeltvedtak etter jordloven og regulering etter plan- og bygningsloven)

Kilde: Kostra (2005) og FMLA (1991-2004)

Kommentar:

Her ser en hvor raskt ulike kommuner "braker opp" dyrka mark ressursen sin ved nedbygging. Omdisponeringen av dyrka og dyrkbar jord de siste 15 årene utgjør 3 % av det dyrka arealet i Vestfold. Avgangen er raskest i gode landbrukskommuner med byer og stort utbyggingspress.